

ศิลปะละครจารึก

ของ
นายศิลป์ พิริยะ

มีคนหาดายกันหรือเมื่นส่วนมาก เมื่อ
เห็นรูปภาพหรือรูปนักเบญจรงค์กษัตริย์และ
เปิดอยู่ด่อนๆ ก็เป็นอย่างที่บรรยายชาติที่ร่วง
ศรัคนามให้ ก็มักโกรธว่ายหาดายเป็นรูปงามก
อนามาตรผลก็ต้องรุนแรง แต่ในคราวเดียวกัน
เมื่อเห็นรูปพหุภูมิซึ่งห้อมหุ้มด้วยเครื่องเสื้อ
ผ้าพื้นศรัคนาม และหาดายนอนคงอยู่
ความฉลาดพอดีเพียงให้เห็นเป็นว่า ศรัคนาม
ก้มลงไม่เห็นว่าจะเป็นผลร้ายในทางที่ต้องรุนแรง
แก่ประเทศไทย โดยเฉพาะเก่าเหตุผู้ที่
ยังเยาว์วัย

การที่จะพิจารณาว่า ว่ามีศรัคนามหรือไม่
ศรัคนาม จะต้องถูกต้องเรื่องราวด้วยตัวมัน
เป็นความต้องการของคนเตี้ยก่อน ราศ
บริราษฎร์เปลี่ยนไปเป็นส่องอย่าง อย่างหนึ่ง
เป็นความต้องการที่นารังเกยด้วยแสงแข็งแรงเด
นเยี่ยงตัว ความต้องการอย่าง ด้วยแสงนั้น
ย้อนมีอยู่ในคนต่างชาติพอกทนจดที่ต้องทราบ
ต้องทราบความต้นเหตุในการคุณ โดย
อาศัยศิลปะนิคของน้ำยาเบนเกรียงตื้อปุก
บันให้เกิด ศิลปะนิคแห่งหอยผัดแต่ใน
เรื่องศรัคนามของประเทศไทย ควรจะบังกับ
และปรามบ้าน

เรื่องราวด้วยความก้าวหน้าหอยอย่างหนึ่ง
คือความต้องการที่เบนไปตามธรรมชาติสามัญ

ของมนุษย์ ขึ้นประกายของมาแล้วแต่
ความประณีตที่เป็นความจำเป็นของตัว
โดย แต่มนุษย์เป็นสัตว์ของอาณาจักรเห็น
ชีวชีวอนยังกว่าสัตว์ก่ออย่างอื่น และอาณาจักร
เห็นนั้น อาจเป็นเหตุที่ทำให้หมาด้วยตัวเอง
เชื่อมทรมลงเพื่อระดับอยู่เรื่องราวด้วยตัวเอง
กรอบงำก็ได้ ศิลป์ที่มีความต้องการให้เป็น
อย่างง่ายในชีววิถีจะ อาจถูกต้องเป็นสิ่ง
ยกย่องใจดีให้เกิดความนักเห็นเป็นอันตราย
แก่ศรัคนามก็ได้ เรายังต้องว่าบราhmaความ
ชีววิถี ย่อมเกิดจากดึงดูดของอย่างที่
เราและยกย่องใจดีอย่างพดไม่ถูก และโดย
จะเพาะแก่เด็ก ๆ ผู้เยาว์วัย ความชีว
วิถี รายละเอียดความตันใจเพื่อให้หมาด้วยตัว
เป็นของใหม่ของเปลกเด็ก ถ้าด้วยเป็น
ประคิวต์ยังคงผูกติดกับความชีววิถีนี้เรื่อง
กรอบงำ เกิดเป็นความคุ้นเคยกับความชีว
วิถีเหตุนั้นไป ติดเป็นสันคานงานไม้ราก
เห็นว่ามีเป็นสิ่งชีววิถีอยู่ต่อไป ซึ่งอย่าง
นั้นจะต้องเป็นผลร้ายเดรบเนื่องอันตรายแก่
เด็ก ๆ ที่ปิดอยู่ให้ศรัคนามก่อเรื่องราวด้วยตัว
ให้เกิดความรู้สึกทางผ่ายตัว

การกระทำนั้นเห็นได้ทางผ่ายตัว ไม่ได้
หมายความว่า ไม่จากเรื่องเบ็ดอยู่ด่อนๆ ก็
ไม่ใช่เรื่องเบ็ดอยู่ด่อนๆ ก็ต้องทำให้บังเกิด

ความประณานาถ้องการ ทรงกันขัน เรือง
ห้วยตั่งที่ไม่เห็นค่างหาก ที่ปดูกประสาท
ชนกรยังไหอกลความนักเห็นขัน แต่ความ
นักเห็นนั้นเด่นไปกว่าเดร็วและไม่มีเด็กๆ ว่าก็
เด็กๆ น้อยๆ ไม่สำคัญ เมื่อเดินเข้ามา
ที่นี่ ซึ่งนักเห็นเดินเข้ามาขันไป เสือก
แหะให้มากเพื่อแนะนำให้นักเห็น ห้วยเห็น
ให้เห็นรูปโภคภัณฑ์ของพระ หรืออะไรอื่นๆ
ในห้านองน์ ก็เพียงพอที่จะทำให้เพดิจแห่ง^๑
ราคระกระพอยดกขันใหญ่ที่ ควรแก่ค่าทางว่า
เกิดจากเดชาน หยุดทุบฯ ไว้เด็กๆ น้อยๆ ซึ่ง
ทำให้ช้ำยเห็นเด็กๆ กันไป ถอดเย็บผ้า
เบ็ดดอยด่อนดอนขัน ความรู้สึกนักเห็นของ
ชายคนนั้น ก็จะหายไปทันที ทงกัพเพรา
ธรรมชาติมีดกษณะเป็นอย่างง่ายๆ แต่
บริสุทธิ์ดุจผ่องยิ่งกว่าเดชากิจการอันสำมานาญแห่ง^๒
จิตต์ใจของมนุษย์

เพียงเวลาไม่ช้ากว่า ๑๐ นาที^๓ นักเห็น
หยิ่งไทยดังคนอื่นนานอกบ้านเบื้องอกก
นี่ เด็กหลาย ๑๑—๑๒ แก้ผ้าเด่นหอดกันอย่าง
ไม่เดียงสามี ลุ้นๆ โนราณ หยิ่งกรีกช้าง
ตีปากานกับรากูเบ็ดดอยกายในที่สาธารณะ
ได้ เหตุนี้เป็นเรื่องผิดศีลธรรมใหม่ ที่ด
ธรรมของครอบครัวไทย พากษากันบ้านล้มย
ก่อนมีอยู่ก่อนเราในเดือนหอ ๑ เด็ก
ของเรานั้นก่อนเด่นหัวปันกันหงหงหยิ่งแตะ
ช้าง ประพุกติมิคันร้ายหาเป็นช้างร้ายห้อ

เปิดทางนั้น

จริงอยู่ ไม่ว่าคนหมู่ใดสมัยใด ย้อน
มีศีลธรรมและจรรยาดีงามต่ำหัวรับบูรณะ
ปฏิบัติอย่างที่เป็นสมัยนั้น บุตรเมอรับเอา
จัมชนธรรมอันเป็นสำคัญมาเด้อ เราก็ตาม
จะต้องตระหนักระเพื่อน้องเก่าในทางประการ
เดียว แต่ทุกนี้ไม่หมายความว่าเราจะเปิดยก
จากความน่าเชื่อถือ แต่จะโกรนให้ทราบว่า
การเบ็ดดอยด่อนดอนนั้นเป็นตามก่อนอาจารผิด
ศีลธรรมห้ามอยู่ในห้านองน์ เหตุจริงรับร่วง
ของคนที่เบ็ดดอยด่อนดอนนั้น นักความบกสุกษา
ผูกผ่องเหมือนอย่างคลอกไม้ เมื่อขอนอย่าง
ลีก ห้วยเห็นนองนอย่างถึงอันๆ ซึ่งมีรูปร่าง
ตามธรรมชาติ อย่างจะก้าวเดิน แม้แต่เด็กๆ
ต้องเข้าเสือผ้าไปบกคลุนรูปร่างของคนเด้อ
แต่ด้วยเหตุผลอันเป็นไปในท่านองเดียวกัน
เราท้องอาจเสือผ้าห้ามอยู่ในบ้านนั้นให้คลอกไม้
ให้ช้าง ม้า จ้าว ควาย และไก่ นก กระหนน
ห้วย เพราจะชอบด้วยเหตุผลในขอตัว ตอกไม้
แต่ศีลธรรมเด่นนั้น นรบีร่วงเบ็ดดอยอย่าง
ธรรมชาติตามธรรมชาติของมนุษย์ มีดกษณะ
เป็นตามก่อนอาจารเหมือนอย่างของคน

ศีลปุกกอกช้างไม่จ่าวในสมัยใด ย้อนมี
การแต่งรูปคนเบ็นรูปเบ็ดดอย หงกัพเพรา
รับร่วงของคนเบ็นรูปดักช้างและกิจกรรมลงมา
อย่างประหาด ไปรกรอย่างเนือเจ้าใจผิดก้า
ทางตะวันตกนี้ศีลธรรมนี้อยู่ก้าทางตะวัน-

อีก เพราะด้วยเรื่องความหรูหราป็นเป็นรุ่งเปิดอย่างเห็นต่อไปทุกรูป เราจึงควรดันเรื่องความงามของรักษาต่อธรรมของเก่าในเรื่องนี้ไว้ ทิ้กดาวเซ่นก็ เพราะไม่เคยศึกษาศิลป์ของอินเดีย

กล่าวมาเต็วว่าประเพณีปฏิบัติแบบนี้นี่ยังมีอยู่ในปัจจุบันนี้ แต่ยังคงเป็นปัจจุบันนี้ไปตามความเปลี่ยนแปลงของชีวิตของมนุษย์ในสมัยนั้นด้วย เมื่อในสมัยศตวรรษที่ ๑๕ แห่งคริสต์ศักราช มีออกค์ดิจิ นักประพันธ์ชาวอิตาเลียน แต่งหนังสือเรื่อง เศกานเมืองโรม (ฉบับที่แปดเม่นภาษาไทย ให้ชื่อว่า "นันเทิงทศวรรษ") หนังสือเรื่องนมอย่างมากแห่งนี้ ชี้แจงว่าในเมืองแห่งความเห็นของเรานั้นบัดบันน์ก็เป็นอุดมการณ์น้ำใจ ศิลปะและนักประดิษฐ์มากธรรมชาติยังคงสร้างศิลป์แบบร่วมทางกับคนชนเผ่าไว้มากมาย รวมเหตุนักว่าในสายทางเวรอน ก็จะก่อสร้างรูป

กระเบื้องดินเผาไปทางใต้โดยไม่ต้องภาพ เพราะถูกต้องเที่ยงกันได้กับศิลป์ที่เราเรียกว่าศิลป์ทางการคณ แต่ทุกนี้ไม่หมายความว่า บอกค์ดิจิหรือศิลปินชาวอิตาลีจะใช้ศิลป์เพื่อบอกความนิยมแห่งศิลป์ธรรมของชาติตน บอกค์ดิจิโดยแบ่งเรื่องเด็ก-เยาวชน ภัยดังเดาที่เกิดจากโรคระบาดอย่างรุนแรง แรงงาน พ.ศ. ๗๘๘๐ ซึ่งคร่าเจ้าชีวิตของประชารชนชาวโน้มฟดลเรนซ์ในประเทศอิตาลีไปคงคงก่อนจากนานกว่า

หกหมื่นของชาวเมืองโน้มฟดลเรนซ์ หมายของบอกค์ดิจิ ก็คือศิลป์การฉะให้ชาวเมืองฟดลเรนซ์พัฒนาให้หายหดให้แต่ในคราวเดียวกัน ต้องการให้หนังสือเรื่องที่แต่งนั้นเป็นเหมือนสิ่งชักจั่งในอันจะสร้างชาติ สร้างพอดเมืองชาวฟดลเรนซ์ให้ด้านวนเกิดขึ้นมาก ๆ เพื่อรักใช้จ้างวนกัน ทัตตองพยายามไปมากมาย เพราะทั้งยกพวกครัวเรือนชีวิตไป

ส่วนศิลป์ทางการคณของชาวอิตาลี ก็สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์และความประดิษฐ์อย่างดีเยี่ยวกัน ก็เช่นเชิงรังชาติ สร้างพัฒนา หงส์ ก็เช่นเชิงรังชาติ หงส์ ในสมัยที่เกิดโรคระบาดพัดเข้ามาทุกคนไปเมื่อจันวน์มากอย่างน่าใจหาย ถ้ามีเรื่องสร้างชาติเป็นหลักของทักษิอยู่ด้วยแล้ว ประชารชนในหมู่ก็เห็นพ้องรับรองด้วยโดยไม่รู้ตัว ก็ในสมัยบัดบันน์ วิทยาศาสตร์ ต้นารถบั้งกัน โรคระบาดอย่างใหญ่ได้เต็มทั่วโลก ไม่ให้ดูกามไปใหญ่โดยเหมือนเดิมที่ไม่ทราบ มนุษยชาติคงไม่มีความจำเป็นอกต่อไป ทัตตองมีสิ่งชักจั่งสำหรับทุกคนวนกันแห่งบุคคลในอันที่จะรักษาติดพันชีวิตของตนไว้ (ทฤษฎีของสมัยก่อนกับเคลื่อนไหว จิตต้องเป็นไปครองกันเข้ามาร์กี้) เพราะด้วยเหตุคงนี้ ศิลป์ทางการคณในสมัยของเรานี้ จึงถือว่าเป็นอุดมการณ์น้ำใจ ในมีคุณ น

ก็แต่ไทยทางเดียว เพราะการคุ้นเคยนั้นให้เป็นไปทางชราเท่านั้น.

ตามด้วยย่างยื่นๆ ก็ค่อนมา จะเห็นว่าศิลป์ปั้นใช้มนษย์เกี่ยวกับความจำเป็น และความต้องการของมนษย์เอง และความจำเป็นของ การน้อมเบ็ดายในพานส์มัย และหนรัตน เพरาะฉะนั้น ถ้าจะให้คำพารา วิจารณ์แก่ศิลป์ปั้นรูปนี้ เราจำเป็นต้องนึกถึงเหตุผลคือ เอกสารและความมั่งหมาย ที่ร่างขันนน้อย แต่ส่วนที่เกี่ยวกับเราก็คือ การที่จะดึงความเห็นเรื่องค่าของรูป จากศิลป์ร่วมมาเป็นศิลป์ปั้นรูปนี้ ก็คงไม่ใช่เรื่องความเห็นที่ชอบด้วยเหตุผล ที่ดูจะดึงเรามาจากรูปเป็นอย่างรุ่งนั้น ไม่ใช่เรื่องความเห็นที่ชอบด้วยเหตุผล ก็ต้องอาศัยความคิดเหตุของผู้สร้างรูปประพันธ์ ที่ร่างรูปนั้นน้อย อุบัติขันดีดาด เพื่อจะชักนำเรามาไปในทางก่อให้เกิดคัมภีราราตรี ภัณฑ์และเน้นนักก่อให้หายใจหาย ก่อกรก่อจัดเตี้ย เพราะเป็นไทยหรือเป็นอันตรายแก่ศิลป์ปั้นรูป

ตามที่ได้สังเกตมา ดูเหมือนเข้าหากันก็คือเรื่องกับเรื่องศิลป์ปั้นรูป ซึ่งจะไม่แน่ใจว่าจะนิยมยังไงไปว่ารูปเป็นอย่างไร ในเบื้องต้นก็น่าจะคือศิลป์ปั้นรูป และอย่างไหนไม่เป็น ซึ่งก็พอจะเข้าใจ เพราะศิลป์ปั้นรูปไทยจะนิยมกับสุกๆ เม็นบุรุษและภรรยา

มา ไม่มีรูปคนที่เป็นอยู่ตอนนั้น เพราะจะนั้น ในทางความรู้สึกคุณเคยลืมเป็นประเพณีกันมาในดักษณ์นั้น คงไม่มีแต่ค้าจะก่อเตี้ยว่ารูปผู้หญิงที่เม่นรูปเป็นอย่างบันเอว ไม่น่าจะสำคัญอย่างไรแล้ว หากจะดูแล้วผู้ชายต้องถูกต้องตามเชื้อเมือง และรูปนั้นทำให้เกิดความรู้สึกทางศิลป์ อย่างประทิชรูปมา ก็ไม่เห็นว่าจะเป็นที่น่ารังเกียจเตี้ยหายอะไร

ขอตอกย้ำอีกครั้งว่า การพิจารณา ไม่ใช่เรื่องปั้นรูปเป็นอย่าง จะพิจารณากันยังไห้ เน้นท่าทางของรูปด้วยอุบัติขันดีดาด เนื่องจากเราจัดในทางความคิดกันด้วย เพราะฉะนั้นขอพิจารณารูปด้วยรายละเอียดราย ปั้นรูปด้วยรูปปั้นเจ้าหน้าที่อาหม่อง ไม่เห็นจะดีกว่าไม่เตี้ยหาย เนื่องด้วยรูปภาพรูป ถ้ายังดึงเรามาดูงพันพันในหนังสือพิมพ์ ดังนั้น รูปอย่างนั้นແอะท้อใจกระตุ้น เตือนใจให้เกิดความนึกเห็นที่ไม่บังคับ กระทำให้เกิดความเสื่อมแห่งศิลป์ มนษย์เป็นนักด้า ก็ค่าว่าด้วยก็คือการแต่ง ทำสีงทศองการ ถ้าได้สังทศองการน้ำอยู่ ในก้ามอยเตี้ย การแต่งหากไม่มีเหตุผลอก ต่อไป ซึ่งนั้นเปรียบได้คงรูปที่ขาดดู เรามากจากผู้หญิงที่ส่วนเตี้ยผ้า กับรูปที่ขาดดูเรามากจากรูปผู้หญิงที่เป็นอย่างฉะนั้น